

*Train 2 EN4CE Project is being funded by the
European Union's Justice Programme (2014-2020)*

Sporovi male vrijednosti- jamstvo prava na pošteno suđenje

Iva Ivanišević Mostovac
sutkinja Općinskog suda u Rijeci

veljača 2021.

Koji je spor spor male vrijednosti?

Članak 458. i 460. ZPP-a

- tužbeni zahtjev u potraživanju u novcu ne prelazi 10.000,00 kn (TS 50.000,00 kn) – promjena visine TZ tijekom postupka (čl. 464.ZPP);
- facultas alternativa*;
- predaja pokretne stvari vrijednosti do 10.000,00 kn;
- u povodu prigovora protiv platnog naloga, ako vrijednost osporenog dijela ne prelazi 10.000,00 kn

Članak 459. ZPP-a

- NE sporovi o nekretninama;
- NE sporovi iz radnih odnosa – radnik protiv odluke otkazu (**PRAKSA**);
- NE sporovi zbog smetanja posjeda

Članak 423. Obiteljskog zakona

- NE sporovi radi uzdržavanja

Iz sudske prakse

VSRH Revr-1678/2016 od 25.siječnja 2017.

„Prema odredbi čl. 459. ZPP sporom male vrijednosti se, između ostalog, ne smatraju sporovi iz radnog odnosa u kojima radnik pobija odluku o prestanku ugovora o radu, a što nije slučaj u ovom predmetu. Iz navedenog slijedi da se i radni spor u kojem radnik potražuje novčani iznos manji od 10.000,00 kn smatra sporom male vrijednosti.”

ŽS Bjelovar Gž-2091/12 od 24. svibnja 2013.

Parnica radi proglašenja ovrhe nedopuštenom nije spor male vrijednosti neovisno o naznačenoj vrijednosti te neovisno o visini novčane tražbine zbog čijeg se ostvarivanja vodi ovrha.

Posebnosti postupka u SMV

- Rješenje o stvarnoj/mjesnoj nenadležnosti – do upuštanja tuženika u raspravljanje (čl. 461. b. ZPP) **(PRAKSA)**
- Uvijek dostava tužbe na odgovor - činjenice i dokazi prije pripremnog ročišta (rokovi) (čl.461.a ZPP) **(PRAKSA)** osim ako nove činjenice i nove dokaze nisu bez svoje krivnje mogle iznijeti ranije
- Pripremno ročište i glavna rasprava u pravilu na istom ročištu (čl. 461.a st.8. ZPP)
- Posebna žalba dopuštena samo protiv rješenja kojim se završava postupak (čl. 462. ZPP) **(PRAKSA)**;
- Skraćeni sadržaj zapisnika o ročištu (čl. 463. ZPP)
- Sankcija za nedolazak tužitelja na pripremno ročište – presumirano povlačenje (čl.465. ZPP) **(PRAKSA)**
- Žalbeni razlozi (pogrešna primjena materijalnog prava, bitne povrede osim nenadležnost) (čl.467. ZPP) **(PRAKSA)**
- Žalba protiv presude/rješenja ne odgađa ovrhu, osim iznimno (čl. 467.a ZPP-a)
- U pozivu nužna upozorenja (čl. 461.a st.5. ZPP i čl. 465.st.2.ZPP) **(PRAKSA)**

Iz sudske prakse

VSRH, Gr1 571/14 od 22.siječnja 2015.

Sud se može proglasiti mjesno nenadležnim po službenoj dužnosti samo ako postoji isključiva mjesna nadležnost nekoga drugog suda, i to najkasnije na pripremnom ročištu ili, ako ono nije održano, do upuštanja tuženika u raspravljanje o glavnoj stvari.

ŽS Varaždin, Gž-2345/17 od 22. prosinca 2017.

Tužitelj može istaknuti prigovor mjesne nenadležnosti tek nakon pravomoćnosti rješenja kojim je javnobilježničko rješenje o ovrsi stavljeno izvan snage, ako je parnični postupak iniciran prijedlogom za ovrhu protiv kojeg je ovršenik podnio prigovor.

ŽS Varaždin, Gž-1550/2017 od 17. kolovoza 2018.

U postupku u sporu male vrijednosti sud neće uzeti u obzir činjenice i dokaze koje tuženici nisu naveli odnosno dostavili uz prigovor protiv rješenja o ovrsi koji se smatra odgovorom na tužbu.

ŽS Varaždin, Gž-654/2017 od 27. studenog 2017.

U slučaju pogrešne primjene odredbe čl. 461.a ZPP-a radilo bi se o relativno bitnoj povredi odredaba parničnog postupka iz čl. 354. st. 1. ZPP-a, a temeljem odredbe čl. 467. st. 1. ZPP-a presuda u sporu male vrijednosti ne može se pobijati zbog relativno bitne povrede odredaba parničnog postupka.

Iz sudske prakse

Županijski sud u Dubrovniku, Gž-1609/14 od 18. ožujka 2014.

Smatra se da tužitelj nije pristupio na (prvo) pripremno ročište u sporu male vrijednosti kada zamjenik punomoćnika pristupi na ročište bez valjane punomoći, a u ostavljenom roku ne dostavi punomoć za zastupanje.

Županijski sud u Bjelovaru, Gž-666/16 od 25. listopada 2017.

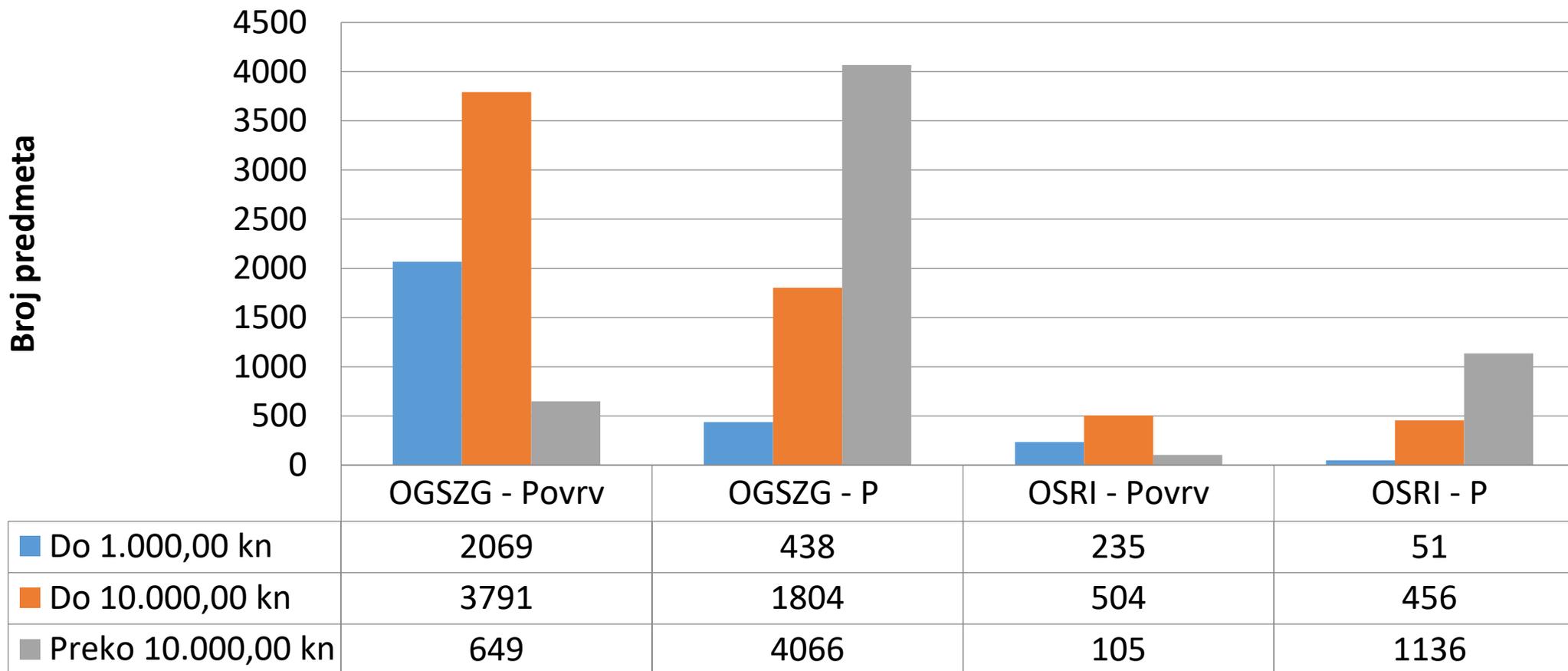
Ako za tužitelja na pripremno ročište pristupi osoba punomoćnika (odvjetnik) makar i bez uredne (potpisane) punomoći te ako ona zatraži dozvolu zastupanja od suda uz obvezu naknadne dostave valjane punomoći u po sudu određenom joj roku, tada do proteka tog roka, nisu ispunjeni uvjeti sa donošenjem rješenja o presumiranom povlačenju.

Županijski sud u Dubrovniku, Gž-565/16 od 14. prosinca 2016.

„U odnosu na rješenja koja su donesena nakon što je donesena odluka o glavnoj stvari, pa po prirodi stvari nisu mogla biti unesena u pisani sastav te odluke kako je to propisano odredbom stavka 3. članka 462. ZPP-a, vrijede ostale odredbe ovog Zakona sukladno odredbi članka 457. ZPP-a.”

Zaprimljeni predmeti u 2020.

- Cilj brz i ekonomičan!
- Veliki broj potrošačkih sporova (struja, voda, mobitel, Internet, parking....) su upravo SMV
- Žalba ne zadržava ovrhu – cilj odvratiti stranke od ulaganja pravnih lijekova radi čim brže naplate potraživanja vjerovnika; ZZP – zaštita ekonomskih interesa potrošača i pravna zaštita potrošača
- Troškovi postupka – tuženi rijetko zastupani, do 1.000,00 kn jednokratna nagrada (500,00 kn + PDV + pristojba+ovršni trošak)

Izmjene i dopune ZPP-a – IV. tromjesečje 2021.

Prijedlog OSRI – po uzoru na Uredbu o uvođenju europskog postupka za sporove male vrijednosti

U članku 461.a iza stavka 2. dodaju se novi stavci 3., 4., 5. i 6. koji glase:

"2. Postupak u sporovima male vrijednosti u povodu prigovora protiv rješenja o ovrsi na temelju vjerodostojne isprave je pisani postupak. Sud će održati usmenu raspravu ako smatra potrebnim ili ako jedna od stranaka postavi takav prijedlog. Sud može odbiti takav prijedlog ako smatra, s obzirom na okolnosti slučaja, da se pravično vođenje postupka može osigurati i bez usmene rasprave. Rješenje suda kojim se odbija prijedlog stranke treba biti obrazloženo. Protiv tog rješenja nije dopuštena posebna žalba.

3. U postupku u sporovima male vrijednosti u povodu prigovora protiv rješenja o ovrsi na temelju vjerodostojne isprave tužitelj je dužan najkasnije u podnesku predanom sudu u roku od 15 dana od primitka rješenja kojim je stavljeno izvan snage rješenje o ovrsi u dijelu kojim je određena ovrha i ukinute provedene radnje, a postupak nastavljen kao u povodu prigovora protiv platnoga naloga, iznijeti sve činjenice na kojima temelji svoje zahtjeve i predložiti dokaze potrebne za utvrđivanje iznijetih činjenica, **te postaviti prijedlog za održavanjem usmene rasprave.**

4. U postupku u sporovima male vrijednosti u povodu prigovora protiv rješenja o ovrsi na temelju vjerodostojne isprave tuženik je dužan najkasnije u roku od osam dana od primitka tužiteljevog podneska iz stavka 3. ovoga članka iznijeti sve činjenice na kojima temelji svoje zahtjeve i predložiti dokaze potrebne za utvrđivanje iznijetih činjenica, **te postaviti prijedlog za održavanjem usmene rasprave.**

5. Sud će upozoriti stranke na sadržaj odredbi stavaka 2., 3. i 4. ovoga članka u pozivu za podnošenje pisanog odgovora na tužbu iz članka 284. stavka 1. ovoga Zakona odnosno u rješenju kojim je stavljeno izvan snage rješenje o ovrsi u dijelu kojim je određena ovrha i ukinute provedene radnje, a postupak nastavljen kao u povodu prigovora protiv platnoga naloga."

Presuda Pönkä v Estonia (64160/11) od 8.studenog 2016.

SAŽETE ČINJENICE:

- tžk pravomoćno osuđen za ubojstvo vatrenim oružjem, na odsluženju je kazne zatvora u Finskoj
- vlasnik apartmana-tužba radi nš-oštećenje stolice, parketa, raznih tkanina – TZ 1.806 EUR
- sud odlučio provesti postupak u SMV-pozvao stranke da u roku od 15 dana obavijeste žele li usmeno ročište, tžk pozvan dostaviti i ODnT
- tžk osporio osnovanost (nije poćinio štetu, samoobrana), tražio usmeno ročište i dva vještaćenja na okolnost samoobrane
- tžlj protivio (pravomoćno osuđen, vještaćenje nije na visinu, dostavio račune i fotografije)

- sud odbio prijedlog tžk pozivom na čl. 404. CCP koji propisuje da se pisani postupak može primijeniti gdje TZ nije preko 50,000 kruna (3,196 EUR), dolazak stranaka je onemogućen velikom udaljenošću ili zbog drugog valjanog razloga, pozvao stranke da u roku od 30 dana dostave pisana očitovanja (nije bilo žalbe na rješenja)
- iz presude vidljivo da se sud vršio uvid u kazneni predmet i pozvao se na provedeno vještačenje – dosudio 1.428 EUR (79% tz)
- tžk uložio žalbu iz razloga što mu usmena rasprava nije odobrena, iako ju je tražio; smatra da u parnici može osporavati odluku kaznenog suda u pogledu počinjenja kaznenog djela – žalba odbijena (prvostupanjski sud je pružao mogućnost strankama da se očituju pisanim putem, a tžk nije uložio žalbu na rješenje o provođenju smv postupka)
- VSRH odbacio reviziju

Odluka ESLJP-a

- Državama je dozvoljeno uvođenje pojednostavljenih postupaka
- Interes stranaka je ubrzanje postupka i smanjeni troškovi
- Pojednostavljeni postupak može u pravilu biti pisani (osim po službenoj dužnosti ili na prijedlog stranaka – može se odbiti)
- Poziva se na Uredbu o uvođenju europskog postupka za SMV
- Usmena rasprava npr. nije potrebna ako činjenice nisu sporne ili nije potrebno posebno raspraviti materijalno pravo te kada se činjenice mogu utvrditi na temelju materijalnih dokaza u spisu

- 1. odluka nema obrazloženje u pogledu vrste spora i može li se predmet zaključiti bez usmene rasprave, nema ni navoda da je tžk tražio svoje saslušanje i vještačenje
- 2. tžk je imao mogućnost tražiti usmenu raspravu i tražio ju je, no sud nije dao objašnjenje zašto nije prihvatio njegov prijedlog (samo se pozvao na zakonsku odredbu)-sukladno Uredbi sud mora obrazložiti svoje rješenje o odbijanju prijedloga
 - Istina je da se tžk nije žalio, ali ESLJP ne vidi smisao u toj žalbi kada tžk već u ODnT postavio zahtjev za saslušanjem i vještačenjem (?!?!?!?) (par.38 presude, vidi izdvojeno mišljenje)
 - ESLJP je uzeo u obzir da se tžk nalazi u Finskoj, no domaći sudovi nisu uopće izvidjeli mogućnost da se ročište provede npr. „na daljinu”
 - Domaći sud nije uopće tžk upoznao sa pravom da svoj iskaz da pisanim putem

*Train 2 EN4CE Project is being funded by the
European Union's Justice Programme (2014-2020)*

ZAHVALJUJEM NA PAŽNJI!